

Новата полска литература

Европа преживе великата революция; Напалеон стана всемогъщ император. Разореното полско господарство се посъживява макар и за малко. Варшавското херцогство е унищожено, но по отношение народноста си, поляците живеят не тай зле и под руско владителство..

Псевдокласиците са в последно издиление. Полските легиони, през боевите си походи, минати из цела Европа, се запознават с новите идеи и културни условия на живота. Полските шляхти през това време, усвояват все повече търпими възгледи за демократически форми на обществения живот. Въкстенения класицизъм се заменя с бунтарския романтизъм, и в католическа Полша добива достатък немския идеализъм. В областа на драматическата поезия поляците се стремят да се освободят от влиянието на Молиера, и въобще от французите; това им се удава, макар и не напълно. Граф Фредро (1793-1866) създава цяла галерия типове; с литературна деятельность почват да се занимават хора с демократическо разбиране, благодарение на което в литературното творчество проникват свежи струи, и е невъзможно вече в тия области на изкуството да се явяват герои с Байронски принципи и надути фрази, създадени от могъщите шляхти.

Неочакваното щастливо стечание на обстоятелствата, развили са през последните години на деветнадесетия век в Полша става под влиянието на неколко таланта, към които се присъединяват и истински гении.

Редом с Бродзински и Малчевски в литературата встъпват представители на украинската школа (Залески, Гошченски и др.), а на север се явява литовската школа с Адам Мицкевич.

Казимир Бродзински (1791-1835) произхожда от Австрийска Полша. Той е роден не далеко от Краков. Неговата младост е тъжна. Негвият учител му дотегва с своята литература. При все това той е превел на полски „Страданията на младия Вертер“. Най добър период от неговия живот почва, когато той бива назначен професор на Варшавския университет на катедрата за критическата история на полската литература. За него литературата е кърмачка и огледало на народноста. В 1820 година той написва една идилия под заглавие „Веслав“ която по форма и съзвучие на-